

Toelichting op de ontwerpkeuzes natuurontwikkeling en natuurbegraafplaats Otterlo

Gesprekspartners: Otterlo's Belang, Natuurlijk Otterlo, BVE De Wijde Wereld, BVE De Zanding, Europarcs, bewoners Otterlo en Ede, Gemeente Ede.

Periode: april-juli 2026

Samen werken aan een waardevol natuurgebied

Stap voor stap werken we aan de ontwikkeling van een natuurgebied met ruimte voor natuurbegraven, passend bij het landschap en de omgeving. Voor dit ontwerp is in meedenksessies gesproken met omwonenden, de gemeente Ede, belangenorganisaties en andere betrokkenen. Medewerkers van Natuurmonumenten, natuurbegraafplaats Heidepol en ontwerpers van Kragten voerden deze gesprekken. Veel inbreng is verwerkt in het ontwerp. Niet alles kon een plek krijgen, vanwege natuurdoelen, wet- en regelgeving (zoals stikstof) en ruimtelijke keuzes.

Het ontwerp is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Versterken van de natuur
- Behoud van het open karakter en aansluiting bij het Veluwe landschap
- Aansluiting op bestaande natuur en bodemkwaliteit
- Een plek voor afscheid én natuurbeleving
- Goede en veilige bereikbaarheid

Een extern uitgevoerde stikstofberekening laat zien dat dit ontwerp haalbaar is. Deze wordt ook nog door de gemeente en provincie getoetst.

Hieronder volgt per onderwerp een samenvatting van alle inbreng uit de meedenksessies en een toelichting op de belangrijkste keuzes in het ontwerp.

Natuur en landschap

Uw inbreng:

- Behoud van het open Veluwe karakter en van bestaande natuurwaarden, zoals heischrale vegetatie en zandige delen
- Aansluiten op de huidige vegetatie en een brede overgangszone tussen de natuurbegraafplaats en het aangrenzende bos
- Slingerende paden
- Aangeven welke planten en dieren in het gebied gaan thuishoren

Onze reactie:

Het ontwerp gaat uit van een halfopen landschap: open plekken wisselen af met struiken en bomen. Op de open delen is ruimte voor heischrale vegetatie, zandige plekken, bloemrijke graslanden en heide. De bodemgesteldheid bepaalt wat waar mogelijk is. Tussen de natuurbegraafplaats en het aangrenzende bos komt een brede overgangszone met struiken. Hiervoor wordt samengewerkt met de gemeente Ede, die deze ambitie voor het bestaande bos deelt. De gewenste slingerende paden zijn overgenomen in het ontwerp.

Welke planten en dieren in het gebied thuishoren, staat in het inrichtings- en beheerplan. Dit plan beschrijft de ambities en werkzaamheden voor de inrichting en het beheer van de natuur en natuurbegraafplaats, en komt als bijlage bij het ontwerp.

Water

Uw inbreng:

- Wens voor water of een poel, het liefst meerdere kleinere in plaats van één grote

Onze reactie:

Water is een meerwaarde voor de natuur. Vooral op de Veluwe, waar water vaak schaars is, is het waardevol om water vast te houden. Het ontwerp bevat daarom laagtes waar regenwater langer blijft staan. Belangrijke voorwaarde is dat er geen grondwater aan de omgeving wordt onttrokken. Hoe het water zo lang mogelijk vastgehouden kan worden, wordt verder uitgewerkt zodra de gemeente het ontwerp heeft goedgekeurd.

Verkeer en ontsluiting

Uw inbreng:

- Veilige op- en afrit van en naar de N310, een andere ligging van de afslag naar de woningen, en zorgen over de snelheid van het verkeer
- Wens voor een gezamenlijke inrit met De Wijde Wereld
- Geen extra verkeer over het Mosselsepad

Onze reactie:

Een veilige op- en afrit vanaf de Arnhemseweg is belangrijk. Daarom wordt de bestaande inrit op eigen terrein verbreed, en verschuift de afslag naar de woningen verder van de provinciale weg. Dit maakt de inrit overzichtelijker. Een gezamenlijke inrit met De Wijde Wereld is niet wenselijk: vakantiegangers en bezoekers van een uitvaart zijn twee verschillende groepen die elkaar liever niet kruisen.

Parkeren

Uw inbreng:

- Wens voor extra parkeerplekken voor bezoekers van het dorp
- Een verbinding met de parkeerplaats van De Wijde Wereld
- Een parkeerplaats aan de westzijde voor bezoekers van het Roekelse Bos

Onze reactie:

Er is behoefte aan extra parkeerplekken aan de rand van Otterlo en aan een betere bereikbaarheid van het Roekelse Bos. Dit sluit aan bij twee doelen uit het Gebiedsprogramma Otterlo 2040. Het ontwerp voorziet daarom in een parkeerplaats aan de oostzijde die ook openstaat voor bezoekers van de natuur, op momenten dat er geen ceremonie is. Vanaf deze parkeerplaats wordt het Roekelse Bos beter bereikbaar via het nieuwe natuurgebied.

Een parkeerplaats aan de westzijde is niet gekozen. Daar is al waardevolle natuur, zoals bomen en zandige plekken, dichtbij kwetsbare natuur. Een parkeerplaats in het westen is bovendien afgelegen en lastiger te beheren, en zou tot extra verkeer over het Mosselsepad leiden. Dat is niet gewenst.

Parkeren aan de oostkant betekent kortere rijafstanden en dus minder stikstofuitstoot, op grotere afstand van de kwetsbare natuur. Een verbinding met de parkeerplaats van De Wijde Wereld is denkbaar, maar vraagt ook medewerking van De Wijde Wereld zelf. De ligging van de parkeerplaats in het oosten houdt de optie open voor deze verbinding.

Fiets- en wandelverbindingen

Uw inbreng:

- Wens voor een fietsverbinding naar het Mosselsepad
- Een goede doorsteek voor voetgangers naar het Roekelse Bos
- Meerdere toegangen tot de natuurbegraafplaats

Onze reactie:

Wandelaars krijgen een verbinding naar het Roekelse Bos via de natuur van de natuurbegraafplaats. Een fietsverbinding dwars over het terrein komt er niet: dit zou te veel inbreuk doen op de rust van het gebied. De gemeente onderzoekt of een fietsverbinding vanaf de parkeerplaats naar het Mosselsepad mogelijk is. In het ontwerp is rekening gehouden met de ligging van een pad vanaf de parkeerplaats naar het noordelijk gelegen bos van de gemeente. De gemeente kan hierop aansluiten en de fietsverbinding verlengen via de Heideweg naar het Mosselsepad. Bij deze optie wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van bestaande infrastructuur en dubbelgebruik van paden in het ontwerp.

Recreatie en toegankelijkheid

Uw inbreng:

- Toegankelijk voor recreanten en mensen met een beperking
- Voldoende bankjes

Onze reactie:

Het gebied wordt openbaar toegankelijk tussen zonsopkomst en zonsondergang, met paden die geschikt zijn voor mindervaliden en ruimte voor bankjes. Waar de bankjes precies komen, wordt later bepaald.

Zicht en afscheiding

Uw inbreng:

- Afscherming van het zicht richting De Wijde Werelt, bijvoorbeeld met een aarden wal
- Meer openheid vanaf de Arnhemseweg

Onze reactie:

Tussen De Wijde Werelt en de natuurbegraafplaats komt extra beplanting, zodat het zicht hiertussen wordt weggenomen. Een aarden wal is geen optie: hiervoor zou bestaande begroeiing moeten verdwijnen en het kost veel ruimte. Het halfopen landschap van het ontwerp zorgt voor een gevoel van geborgenheid. Vanaf de Arnhemseweg is er daarom geen lange zichtlijn tot het einde van het terrein.

Ceremonie en gebouw

Uw inbreng:

- Houd rekening met geluid van het zwembad van De Wijde Werelt

Onze reactie:

Het ceremoniegebouw komt ongeveer op de plek van de huidige woning en stallen, op afstand van het zwembad en de Arnhemseweg. Zo is er tijdens ceremonies zo min mogelijk geluidshinder.

Woningen

Uw inbreng:

- Waarom komen de woningen hier en niet elders in Otterlo? Is een vorm als erf mogelijk?

Onze reactie:

De bestaande woonfunctie blijft behouden voor Otterlo. De twee woningen komen aan de rand van het plangebied. Verplaatsing naar een andere plek in Otterlo bleek planologisch niet mogelijk.

Tot slot

Veel wensen uit de omgeving hebben een plek gekregen in het ontwerp, vooral waar deze bijdragen aan natuur, veiligheid en een goede inpassing in het landschap. Waar dat niet lukte, lag dat aan natuurdoelen, ruimtelijke kwaliteit of wet- en regelgeving. In die gevallen is gezocht naar een alternatief dat wél past bij de uitgangspunten.

Hartelijk dank voor uw betrokkenheid en inbreng. Deze toelichting laat zien hoe uw input is meegewogen in het ontwerp voor een natuurgebied met ruimte voor natuurbegraven dat de natuur versterkt, zorgvuldig is ingepast, en recht doet aan wat er leeft in de omgeving.